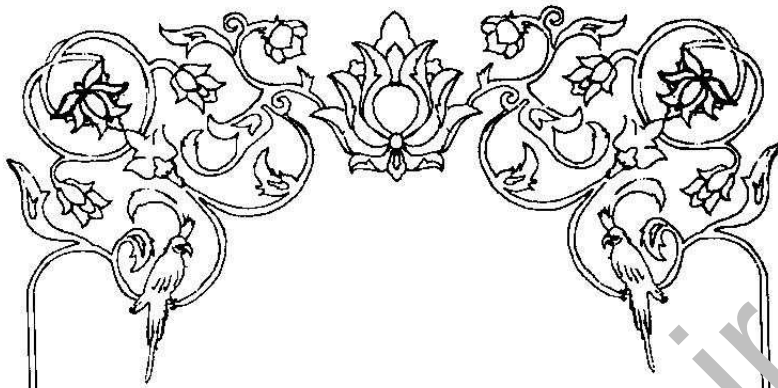
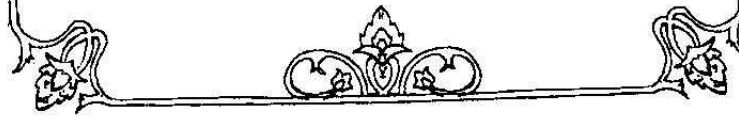

احكام الكوى مصرف

تأليف: فاطمه قدياني

سرشناسه: قدیانی، فاطمه، ۱۳۵۶
عنوان و نام پدید آورنده: اصلاح الگوی مصرف / تألیف و گردآوری: فاطمه قدیانی.
مشخصات نشر: قم، انتشارات سلسله، ۱۳۹۶.

مشخصات ظاهری: ۲۰۰ ص.

شابک: 100000 ریال ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۲-۱۱۵-۲ ISBN

وضعیت فهرست نویسی: فیپا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: هدف، جنبه های مذهبی، اسلام

موضوع: اسراف - جنبه های مذهبی - اسلام

موضوع: صحت، جویی - جنبه های مذهبی - اسلام

موضوع: سلام و اقتصاد

رده بندی کنگره: ۱۳۵۶، الف ۴ ق / ۲۵۰ / ۲۵ Bp

رده بندی دیو: ۶۱۰۲۹۷

شماره مدرک: ۳۹۱۱۰۳۱

اصلاح الگوی مصرف

☐ ناشر: انتشارات سلسله	☐ تألیف و گردآوری: فاطمه قدیانی
☐ تیراژ: ۱۰ جلد	☐ نوبت چاپ: ۱۳۹۶
☐ شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۴۲-۱۱۵-۲	☐ قیمت: 10000 تومان
☐ چاپ: ولی نصر	☐ قطع و تعداد صفحات: رقعی / ۲۰۰ ص
☐ طرح جلد: محسن سلیمی	☐ صفحه آرای: روح الله آقامحمدی

مرکز پخش: انتشارات سلسله

قم: خ ارم، پاساژ قدس، پلاک ۹۷

۳۷۷۳۷۰۱۷ - ۳۷۷۴۹۱۰۸

۰۹۱۲۳۵۱۸۹۸۰

فهرست

.....	مقدمه	۱۵
.....	نگاه امام خمینی (ره) راجع به اسراف	۱۸
.....	اسراف و مصرف زدگی مسلمین از دیدگاه امام خمینی (ره)	۲۰
.....	اسراف ر خانواده ها	۲۲
.....	اسراف در قصاص	۲۵
.....	اسراف در حکیت سنان شهید مطهری (ره)	۲۷
.....	اسراف و صرف بی رویه	۳۷
.....	اسراف و عدالت	۳۹
.....	اسراف و اتلاف	۴۱
.....	اسراف و تبذیر	۴۴
.....	روایات	۴۷
.....	مصادیق گوناگون اسراف	۵۲
.....	نامه ها و خطبه های امیرالمؤمنین در نهج البلاغه	۵۴
.....	زهد و ساده زیستی پیامبر اکرم ﷺ	۵۵
.....	اصلاح الگوی مصرف در تمام زمینه ها	۵۸
.....	وظیفه حکومت در حفظ اسراف در بیت المال	۶۱
.....	الگوهای تبلیغاتی	۶۳
.....	رشد مصرف گرایی	۶۴
.....	مصرف گرایی	۷۳
.....	مصرف گرایی (در نگرش اسلامی)	۷۶
.....	چهره های گوناگون اسراف در اجتماع	۸۱
.....	آمارها پرده برمی دارد	۸۷
.....	نظام آموزشی و الگوی مصرف	۸۹
.....	مفهوم «مقتضیات زمان» (مدگرایی و اسراف)	

تفسیر دیگر از مقتضیات زمان	۹۶
اصلاح الگوی مصرف در مدارس	۹۹
معنی اسراف و انواع آن	۱۰۲
به اعتبار زمان هم مختلف	۱۰۶
شیوه‌های صرفه‌جویی مصرف انرژی	۱۰۹
صرفه‌جویی در مصرف انرژی	۱۱۶
صرفه‌جویی در آب	۱۲۲
اخلاق مصرف	۱۲۳
انسان معتدل و میانه‌رو	۱۲۶
اعتدال بین اسراف و سخت‌گیری	۱۲۷
حدود های مصرف	۱۳۸
مصرف در صرفه‌جویی انرژی	۱۳۹
فرهنگ الگوی مصرف	۱۴۱
الگوی مصرف در کشورهای جهان سوم	۱۴۴
آشفته‌گی بازار و الگوی مصرف	۱۴۵
قناعت (صرفه‌جویی)	۱۴۷
پُرخوری و محیط زیست	۱۵۵
میانه‌روی در معیشت	۱۵۸
آلودگی محیط زیست پیامد اسراف	۱۶۴
راه حل‌ها و پیشنهادها	۱۶۷
ده نتیجه بسیار مهم میانه‌روی در معیشت و مصرف	۱۶۹
آیات قرآن راجع به اسراف	۱۷۴
کلمات قصار ائمه معصومین (ع) راجع به اسراف	۱۷۹
نکات	۱۸۹
چیزی از طلب برای جالبینوس نمانده	۱۹۳
سخنان کوتاه از ائمه معصومین و دانشمندان راجع به اسراف	۱۹۴

پیش گفتار

صرفه جویی، مصرف نکردن نیست. صرفه جویی به معنای صرفه جویی به معنای مصرف نکردن نیست. صرفه جویی به معنای درست مصرف کردن، بجا مصرف کردن، ضایع نکردن مال و مصرف را کار آمد و ثمر بخش کردن است. صرفه جویی و انکساری مصرف صحیح، به اندازه و بهنگام، در حداکثر استفاده و بهره برداری از حداقل امکانات و ظرفیت هاست. صرفه جویی در واقع، مصرف بدون ضایعه و مطابق با نیازهای ما است. به عنوان مثال سادگی در هنگام خوراک، گاه ما در خوردن یک نوع غذا زیاده روی داریم؛ حال آن که انرژی لازم بدن را دریافت نکرده ایم و گمان می بریم با بیشتر خوردن، سالم تر و قوی تر می شویم حال آنکه می توانیم با صرفه جویی از انرژی های بیشتر و غذاهای متنوع تری بهره ببریم و ضریب سلامتی خود را افزایش دهیم.

جامعه و وضعیت موجود مصرف:

«جامعه ما باید این مطلب را به عنوان یک شعار همیشگی در مقابل داشته باشد. چون وضع جامعه ما از لحاظ مصرف وضع خوبی نیست. ما باید اعتراف کنیم که عادت‌ها و سنت‌های ما، روش غلطی است که از این و آن یاد گرفته‌ایم. این فرهنگ ما را به زیاده‌روی در مصرف - به نحو اسراف - سوق داده است.»

جامعه ما بشدت دچار بد مصرفی است و فرهنگ صحیح مصرف در میان مردم مهجور است. تا جایی که حتی کسانی که به مصرف صحیح علاقمندند مورد اتهام یا تمسخر قرار می‌گیرند! و گاه مصرف صحیح، بی‌فلسفی نیز تلقی می‌شود!!

برنامه‌ریزی برای اصلاح الگوی مصرف:

صرفه‌جویی باید در خطوط اساسی برنامه‌ریزی‌ها در سطوح مختلف اعمال شود. این وظیفه در درجه اول برعهده مسئولان و سپس برعهده مردم است. که در برنامه‌ریزی‌های خود بدان توجه نمایند. حقیقت آن است که اسراف و زیاده‌روی، محصول روندهای متمادی است و یک شبه فرهنگ نشده است. بنابراین زدودن آن از سطوح مختلف جامعه نیازمند برنامه‌ریزی است. «توسعه» - عزم راسخ و همت بالا است. از آنجا که مردم در این زمینه با اعتماد به حکومت گران و دولتمردان دارند، وظیفه آنان دو چندان می‌شود. مدیران جامعه باید هم در زمینه اخلاق شخصی و زندگی خصوصی خویش به رفتار ستوده متخلق شوند و هم در زمینه سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی بدان اهتمام داشته باشند.

رابطه اصلاح الگوی مصرف و تولید و پیشرفت:

جامعه‌ای که خواهان اعتلا و پیشرفت است و به دنبال توسعه است

باید بر تلاش خود بیافزاید و از مصرف خود بکاهد تا بتواند ثروت ملی را تجمیع کند و آن را ببندد و زد. راه پیشرفت راه تولید و پرهیز از مصرف بی رویه است. این در حالی است که در کشور ما مصرف دو برابر تولید است. همچنان که عقل سالم در بدن سالم است، جامعه سالم نیز در گرو اقتصاد سالم است. اقتصاد سالم نیز مبتنی بر تولید مضاعف و بهره گیری از تمامی ظرفیت ها است. حال آنکه مصرف های نابجا موجب هدر رفتن تمام تلاش ها و اقتصاد بیمار می شود. باز از مصرف غیر ضرور در تجمعات می تواند در مسیر تولید سرمایه گذاری به کار افتد و موجب افزایش بهره وری و رونق اشتغال و باز می گردد.

آیات و روایات، سیار انصاریحات و اشارات چگونه زیستن و بهره وری از زندگانی میور است.

﴿كُلُوا مِنْ ثَمَرِهِ إِذَا أَثْمَرَ وَآلِهِ يَوْمَ حَصَادِهِ وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ﴾^(۱)

﴿وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا﴾^(۲)

﴿إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ﴾^(۳)

آیاتی که بر میانه روی در همه مسایل حتی در تنفق نکند دارد.

عدالت و اصلاح الگوی مصرف:

همان طور مقام معظم رهبری در صحن حرم مطهر رضوی نسبت «آرمان عدالت» و «اصلاح الگوی مصرف» فرمودند: «یک کدام اساسی عدالت، حرکت درست اصلاح الگوی مصرف، جلوگیری از

ولخرجی‌ها و تضييع اموال جامعه است.»

اجرای عدالت، هم در سطح خرد و هم سطح کلان با مسأله اصلاح الگوی مصرف پیوند دارد. در سطح فرد چنانچه مردم نان، آب، برق، گاز، بنزین و دیگر انرژی‌ها را درست مصرف نکنند در واقع به پایمال شدن حقوق خود یاری رسانده‌اند! همانطور که اگر در سطح کلان، سیاست‌های مربوطه به تولید و توزیع، بی‌توجه به الگوی مصرف و پرهیز از اسراف تدوین شود منجر به اتلاف منابع و هدر دادن آنها خواهد شد؛ نتیجه این امر بهره‌مندتر شدن بهره‌مندان و ضایع شدن - ترر کسانی است که باید با سهمیم شدن عادلانه در منابع ملی، در راه تعامند شدن قرار بگیرند.

دولتمردان را اصلاح الگوی مصرف:

«مسئولان موظفند اسراف فقط در زمینه فردی نیست؛ در سطح ملی هم اسراف می‌شود همین برق انرژی که گفتیم اسراف می‌شود، بخش مهمی از این اسراف را اختیار مردم نیست؛ در اختیار مسئولین کشور است.

این شبکه‌های انتقال برق، سیم‌های برق، آب و وقتی فرسوده بشود، برق هدر می‌رود، برق را تولید کنیم، بعد با این شبکه فرسوده آن را هدر بدهیم، که بخش مهمی هدر می‌رود. یا شبکه‌های انتقال آب اگر فرسوده باشد، آب هدر می‌رود. اینها اسراف‌های ملی است؛ در سطح ملی است.»

وظیفه اصلی نیز بر عهده با مسئولان طراز اول کشور است. چرا که تمامی امکانات و ابزارهای لازم را برای جلوگیری از این فرصت سوزی‌ها و هدر رفتن منابع و امکانات در اختیار دارند. حضور آنان در مسندهای مسئولیت نیز برای آن است که بتوانند از چنین تهدیداتی

جلوگیری کنند. آنان موظفند منابع مالی و پولی داشته باشد؛ اسراف در سطح سازمان هم اتفاق می‌افتد. رؤسای سازمان‌های گوناگون مصرف شخصی نمی‌کنند، اما مصرف بی‌رویه در مورد سازمان خودشان اتفاق می‌افتد؛ تجملات اداره، اتاق کار، تزئیناتش، سفرهای بیهوده، مبلمان‌های گوناگون؛ باید با مراقبت و نظارت از این کاره جلوگیری کرد. هم در سطح دولت، هم در سطح آحاد مردم، هم در سطح سازمان‌ها بایستی نگاه عیب‌جویانه به اسراف وجود داشته باشد.

بسیاری از مسایل مرتبط با الگوی مصرف می‌تواند با قانون‌گذاریهای بجا و مناسب در صورت تصحیح شود. مثلاً در زمینه فرهنگ عمومی باید قانون مناسبی برای موظف کردن صدا و سیما و دیگر رسانه‌ها به ترویج و تبلیغ الگوی صرف صحیح نگاشته شود. از سوی دیگر صدا و سیما خرد در بسیاری موارد مروج تجمل‌گرایی و مصرف بی‌رویه است، که باید زنجیر خرد را در جهت مبارزه با مصرف‌گرایی تغییر دهد.

در غیر این صورت ارائه میزگردهای ضد مصرف‌گرایی و آنگاه فیلم‌های مملو از تجمل نمی‌تواند مخاطب را آگاه سازد. بنابراین عدم اصلاح الگوی مصرف رابطه عمیقی با عدالتی بین قشرهای جامعه - بخصوص در سطح عدالت توزیعی - خواهد داشت. ضمن آن که مصرف بی‌رویه، بی‌عدالتی در حق آیندگان نیز خواهد بود.